

Til lovforslag nr. L 185

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Kulturdvalget den 22. maj 2013

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

(Forbud mod fremme af terrorisme i programvirksomhed m.v.)

[af kulturministeren (Marianne Jelved)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 13. marts 2013 og var til 1. behandling den 2. april 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturdvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 20. september 2012 dette udkast til udvalget, jf. (folketingsåret 2011-12) KUU alm. del – bilag 244. Den 13. marts 2013 sendte kulturministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til kulturministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 12 af udvalgets spørgsmål og kulturministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti bakker op om vedtagelsen af lovforslaget, selv om partierne som udgangspunkt hellere havde set en ren domstolsforankret praksis som en række høringsaktører, herunder Radio- og tv-nævnet, Institut for Menneskerettigheder m.fl., også fremhævede i forbindelse med den første høringsrunde. V, DF og KF anerkender dog, at der er huller i den nuværende lovgivning for så vidt angår at sikre konsistens såvel som hurtighed i frakendelsen af sendetilladelser. Derfor hilser V, DF og KF det også velkommen, at lovforslaget betyder, at der nu langt hurtigere kan skrives ind over for tv-kanaler og

radiostationer, der ikke fuldt og helt lever op til den danske lovgivning, herunder bestemmelserne i radio- og tv-loven.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er grundlæggende skeptiske over for at udvide kompetencerne for Radio- og tv-nævnet for så vidt angår at fratage radio-tv-foretagender deres sendetilladelse, hvis de bevidst og med en redaktionel linje fremmer terrorisme, fordi det kan betyde et indgreb i ytringsfriheden og en begrænsning af den redaktionelle frihed, hvis tolkningen af begrebet »fremme af terrorisme« bliver for bredt. V, DF og KF er dog i løbet af lovbehandlingen blevet betrykket i, at der også fra kulturministerens side er fuldt fokus på den balancegang. Det fremgår af svar på spm. 1 og spm. 9, høringsnotatets side 8-9, og svar på spm 11, at der ikke forventes flere sager end i dag trods udvidelsen af § 48. Partierne beklager dog, at der, som det fremgår af svaret på spm. 17 og 18, ikke er sikret en økonomisk sikring, herunder til sagsomkostningerne, såfremt en efterfølgende domstolsprøvelse viser, at nævnet helt eller delvis har truffet en forkert beslutning efter rettens afgørelse.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti hilser det også velkommen, at der i sager vedrørende § 48 sikres en stærkere juridisk sammensætning af Radio- og tv-nævnet. Det giver også en styrket kvalitet i behandlingen af alle sager om tilskyndelse til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans, som nævnet også tidligere har haft kompetence til at behandle.

Selv om lovforslaget lukker en række lovmæssige huller, så vil der fortsat være problemer, ikke mindst for så vidt angår radio- eller tv-medier, der udsender fra internettet. De foretagender vil heller ikke fremover være omfattet af loven, og det betyder, at et foretagende, der frakendes sendetilladelsen, umiddelbart efterfølgende vil kunne fortsætte fra internettet. Det har også været tilfældet i en række tidligere sager, hvor der nu sendes fra internettet. Lovforslaget håndterer dog et af de problemer, der har været i forbindelse med

tildelingen af sendetilladelser, henholdsvis overvågning og fratagelse af sendetilladelser, og det er den hastighed, hvormed det sker, som tæller i favør for lovforslaget, og som gør, at Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti stemmer for lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (EL og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Flemming Møller Mortensen (S) fmd. Jan Johansen (S) Benny Engelbrecht (S) Leif Lahn Jensen (S) Troels Ravn (S) Mogens Jensen (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Marlene Borst Hansen (RV) Lone Loklindt (RV) Zenia Stampe (RV) Pernille Vigsø Bagge (SF) Ole Sohn (SF) Jonas Dahl (SF) Rosa Lund (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Kim Andersen (V) Martin Geertsen (V) nfm. Eva Kjer Hansen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Ellen Trane Nørby (V) Eyvind Vesselbo (V) Alex Ahrendtsen (DF) Morten Marinus (DF) Karin Nødgaard (DF) Pia Kjærsgaard (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Lars Barfoed (KF) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 185

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra kulturministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 185

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvilke konsekvenser lovændringen vil have for ytringsfriheden, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
2	MFU spm. om yderligere juridisk sagkundskab i sager vedrørende overtrædelse af § 48, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
3	MFU spm. om forståelse af bemærkningerne til lovforslaget, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
4	MFU spm. om, hvilken betydning en straffedom for overtrædelse af terrorbestemmelserne efter lovforslaget skal tillægges i Radio- og tv-nævnets afgørelser, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
5	MFU spm. om, hvordan opfordring til had efter gældende praksis i Radio- og tv-nævnet skal forstås, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
6	MFU spm., om det er muligt for Radio- og tv-nævnet at fratage et medie sendetilladelsen, hvis der opfordres til terrorisme, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
7	MFU spm. om at redegøre for Radio- og tv-nævnets afgørelser i forbindelse med tv-stationen ROJ TV, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
8	MFU spm. om, hvordan lovforslaget harmonerer med grundlovens bestemmelser om forbud mod singulær lovgivning, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
9	MFU spm. om at blive frataget sendetilladelsen, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
10	MFU spm. om mediernes dækning af konflikter i verden fra begge sider, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om, hvor mange sager årligt ministeren forventer, at det udvidede nævn skal behandle, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om eksempler på, hvilke førstegangsovertrædelser der kan medføre en frakendelse af sendetilladelsen, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om eksempler på, hvilke typer programmer der understøtter en redaktionel linje og ikke blot en nyheds- eller dokumentarvinkling af en problemstilling, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om, hvilken beslutning der vægtes højest af en nævnsfrakendelse af en sendetilladelse og en strafferetslig afgørelse af samme forhold, til kulturministeren, og ministerens svar herpå

- 15 Spm. om, hvor mange sager vedrørende had der forventes behandlet årligt, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om at sikre, at tv- og radioforetagender fremover opbevarer deres programmer, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvem der skal betale de retlige omkostninger i de sager, hvor en afgørelse fra nævnet inden for den 4-ugersfrist ønskes prøvet ved domstolene, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvem der afholder udgifter til domstolsprøvelse, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvad der konkret menes med »i den borgerlige retsplejes former« omtalt i lovforslagets bemærkninger, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om de forskelle, der er i listerne over terrororganisationer i EU, USA og andre dele af verden, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om at redegøre for de sager, hvor penge er indefrosset fra amerikansk side, fordi amerikanerne opfattede bestillingerne som støtte til terror, til kulturministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål og kulturministerens svar herpå

Spørgsmålene og kulturministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra V, DF og KF.

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan bemærkningerne til lovforslaget skal forstås, når en sendetilladelse ifølge bemærkningerne på den ene side bør fratages allerede i førstegangstilfælde og på den anden side ikke bør fratages, med mindre der er tale om programmer og opfordringer, der afspejler en redaktionel linje, samt at det ifølge bemærkningerne kun i undtagelsestilfælde vil kunne være tale om, at et enkeltprogram fører til, at der er tale om en redaktionel linje.

Svar:

Som beskrevet i afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er det en forudsætning for anvendelse af Radio- og tv-nævnets sanktionsmuligheder, at en overtrædelse af reglerne i radio- og fjernsynslovgivningen anses for at være en konsekvens af overordnede redaktionelle beslutninger, så der kan siges at være tale om en redaktionel linje. Det vil i praksis kun undtagelsesvis ud fra bedømmelsen af et enkeltprogram kunne statueres, at der er tale om en redaktionel linje. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der kan forekomme tilfælde, hvor et enkeltprogram, der fremmer terrorisme, vil kunne anses som en konsekvens af en overordnet redaktionel linje. Det kunne f.eks. være tilfældet, hvis en tv-station afholder en tv-transmitteret indsamling til fordel for en organisation, der udøver terrorhandlinger.

Vurderer Radio- og tv-nævnet – på baggrund af et eller flere programmer – at et radio- og tv-foretagende som konsekvens af en redaktionel linje har overtrådt reglerne om eksempelvis fremme af terrorisme, opstår spørgsmålet om, hvilken sanktion dette skal medføre.

Med lovforslaget gives Radio- og tv-nævnet mulighed for at inddrage en programtilladelse eller give pålæg om midlertidig eller endelig indstilling af programvirksomheden, hvis en tilladelsehaver, et registreret foretagende eller en medietjenesteudbyder i sin programvirksomhed groft eller gentagne gange har udøvet programvirksomhed, der fremmer terrorisme. Tilsvarende sanktionsmuligheder gælder også i forbindelse med sager om tilskyndelse til had eller overtrædelse af bestemmelser om beskyttelse af mindreårige. Ved førstegangsovertrædelser giver nævnet som udgangspunkt – dog beroende på en konkret vurdering – alene en påtale. Når det må forudsættes, at Radio- og tv-nævnet i sager om fremme af terrorvirksomhed i sin praksis vil vælge at inddrage sendetilladelsen eller at kræve et radio- eller fjernsynsforetagendes programvirksomhed midlertidigt indstillet allerede ved en førstegangsovertrædelse, skyldes det som anført i bemærkningerne den alvorlige karakter, sager om fremme af terror har.

Udtrykket »førstegangsovertrædelse« sigter således til det tilfælde, hvor Radio- og tv-nævnet – på baggrund af et eller flere programmer – har vurderet, at et radio- og tv-foretagende som konsekvens af en redaktionel linje har overtrådt reglerne første gang (i modsætning til gentagelsestilfælde, det vil sige tilfælde, hvor reglerne på ny overtrædes som konsekvens af en redaktionel linje) og ikke til spørgsmålet om, hvorvidt en sådan overtrædelse i sig selv er baseret på et eller flere programmer.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvilken betydning en straffedom for overtrædelse af terrorbestemmelserne efter lovforslaget skal tillægges i Radio- og tv-nævnets afgørelser. I denne forbindelse bedes ministeren ligeledes redegøre for, hvordan nævnet bør tillægge en eventuel straffedom vægt i sager, hvor nævnet ikke finder, at der er tale om en redaktionel linje, men blot et eller flere programmer.

Svar:

Det er en forudsætning for, at Radio- og tv-nævnets sanktionsmuligheder kan anvendes, at Radio- og tv-nævnet anser en overtrædelse for at være en konsekvens af overordnede, generelle redaktionelle beslutninger, så der kan siges at være tale om en redaktionel linje, jf. ovenstående svar på spørgsmål 3.

Som det fremgår af afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil en straffedom i anledning af samme programvirksomhed, som indgår i nævnets sag, hverken være en nødvendig eller tilstrækkelig betingelse for, at nævnet kan træffe afgørelse om, at et radio- eller fjernsynsforetagende skal indstille sin programvirksomhed.

Det må imidlertid antages, at en eventuel dom i en straffesag mod et radio- eller fjernsynsforetagende, hvorved foretagendet straffes for overtrædelse af f.eks. straffelovens § 114 e, vil have en væsentlig betydning for nævnets afgørelse i sagen vedrørende foretagendets eventuelle overtrædelse af radio- og fjernsynslovgivningen, herunder for vurderingen af overtrædelsens grovhed. Nævnet vil endvidere i sin sagsbehandling kunne lægge vægt på såvel faktiske omstændigheder og vidneudsagn, der måtte være fremkommet under straffesagen, som på domstolenes retlige kvalificering.

Spørgsmål 6:

Ministeren bedes redegøre for, om det efter gældende ret ikke allerede er muligt for Radio- og tv-nævnet at fratage et medie sendetilladelsen, hvis der opfordres til terrorisme, jf. bestemmelsen om opfordring til had.

Svar:

Efter den gældende radio- og fjernsynslovgivning er det muligt for Radio- og tv-nævnet at træffe afgørelse om indstilling af et radio- eller tv-foretagendes sendetilladelse, hvis foretagendet overtræder regler for programvirksomhedens indhold fastsat i medfør af radio- og fjernsynslovens § 48. Der er fastsat sådanne regler i bekendtgørelse nr. 100 af 28. januar 2010 om programvirksomhed på grundlag af registrering samt on demand-audiovisuel virksomhed. Det følger af denne bekendtgørelses § 6, stk. 3, at programmer ikke på nogen måde må tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.

Den foreslåede adgang til at fastsætte regler om, at programvirksomhed ikke på nogen måde må fremme terrorisme, sigter i modsætning til bekendtgørelsens § 6, stk. 3, på at hindre »fremme af terrorisme«, hvilket omfatter en række af de handlinger m.v., som er kriminaliseret i straffelovens kapitel 13 om bl.a. terrorisme, og som ikke nødvendigvis samtidig vil indebære en tilskyndelse til had. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der kan forekomme konkrete sager om programvirksomhed, der på én og samme gang tilskynder til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans og fremmer terrorisme.

Spørgsmål 8:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan lovforslaget harmonerer med grundlovens bestemmelser om forbud mod singular lovgivning.

Svar:

Det antages, at der med spørgsmålet sigtes til, om lovforslaget rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 3, der har følgende ordlyd:

»§ 3. Den lovgivende magt er hos kongen og Folketinget i forening. Den udøvende magt er hos kongen. Den dømmende magt er hos domstolene«

Det er indgående drøftet i den statsretlige litteratur, om bestemmelsen i grundlovens § 3 sætter grænser for, om der kan lovgives om enkeltpersoners konkrete retsforhold (såkaldt singular lovgivning), uden at den lovgivende magts udnyttelse af lovgivningskompetencen kommer i konflikt med den udøvende og den dømmende magts beføjelser. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til Poul Andersen, Dansk Stats-

forfatningsret (1954), side 307 ff., Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer (1973), side 199 f., Alf Ross, Dansk statsforfatningsret, 3. udgave ved Ole Espersen (1980), side 236 ff., Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1, Institutioner og regulering, 3. udgave (2001), side 246 ff., Jørgen Steen Sørensen i Danmarks Riges Grundlov med kommentarer (redigeret af Henrik Zahle), 2. udgave (2006), side 133 f., Peter Germer, Statsforfatningsret, 5. udgave (2012), side 95 ff., og Jørgen Albæk Jensen i Dansk Statsret, 2012, side 134 f. Der kan i øvrigt også henvises til Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet (juni 2005), side 38, som bl.a. indeholder en beskrivelse af de retspolitiske overvejelser, som singularer lovgivning kan give anledning til.

Lovforslaget er efter Justitsministeriets opfattelse ikke udtryk for singularer lovgivning, da der er tale om en generel regulering, som vil gælde for alle radio- og tv-stationer. Det forhold, at lovforslaget – ifølge pkt. 1 i de almindelige bemærkninger – bl.a. skal ses i lyset af, at selskaberne ROJ TV A/S og Mesopotamia Broadcast A/S METV blev fundet skyldige i overtrædelse af straffelovens § 114 e om fremme af terrorvirksomhed ved Københavns Byrets dom af 10. januar 2012, samtidig med at selskaberne umiddelbart kunne fortsætte deres udsendelsesvirksomhed i henhold til radio- og fjernsynsloven, ændrer ikke herved.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, at Radio- og tv-nævnet ved vurderingen af, om en radio- eller tv-station overtræder den nye regel, der agtes indsat i bekendtgørelse om programvirksomhed på grundlag af registrering samt on demand-audiovisuel programvirksomhed, hvorefter programmerne ikke på nogen måde må fremme terrorisme, alene vil kunne lægge vægt på indhold af programmer, som sendes efter denne nye regels ikrafttræden.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes redegøre for, om ministeren finder det hensigtsmæssigt, hvis danske medier for fremtiden skal frygte, at de kan blive frataget sendetilladelsen, hvis deres nyhedsdækning bliver ensidig, samt hvordan ministeren mener, at dette harmonerer med pressefriheden og ytringsfriheden.

Svar:

For så vidt angår mediernes rolle i et demokratisk samfund henvises til besvarelsen af spørgsmål 10 nedenfor.

For så vidt angår ytringsfriheden henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 1, der har følgende ordlyd:

»Spørgsmålet om lovforslagets forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention er nærmere behandlet under pkt. 2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, er det Kulturministeriets vurdering, at lovforslaget er i overensstemmelse med EMRK art. 10 om ytringsfrihed. Justitsministeriet kan tilslutte sig denne vurdering.

Der henvises i øvrigt til det oversendte kommenterede høringsnotat, side 8-9.«

Spørgsmål 11:

Vil ministeren som opfølgning på svaret på spm. 2 redegøre for, hvor mange sager årligt ministeren forventer, at det udvidede nævn skal behandle?

Svar:

De sager, som det udvidede nævn efter en lovændring vil skulle behandle, er sager om overtrædelse af regler, der fastsætter, at programmer ikke må tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans samt nye regler om, at programmer ikke på nogen måde må fremme terrorisme. Eftersom der er tale om en udvidelse af det gældende forbud mod at tilskynde til had til også at gælde fremme af terrorisme, er det vanskeligt med sikkerhed at bedømme, hvor mange sager det udvidede nævn skal behandle.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har nævnet kun behandlet et ganske begrænset antal sager om tilskyndelse til had. Af de få sager, som nævnet har behandlet, udgør sagerne om ROJ TV og

andre kanaler, der indehaves af Mesopotamia Broadcast A/S, størsteparten. Nævnet har, som oplyst i svaret på spørgsmål 7, i en 8-årig periode fra 2005 til 2012 behandlet fire sager om Mesopotamia Broadcast A/S' stationers overtrædelse af forbuddet mod opfordring til had. I samme periode har nævnet behandlet en sag, hvor Radio Holgers tilladelse blev inddraget i 3 måneder på grund af overtrædelse af forbuddet mod opfordring til had. Endnu en sag om Radio Holgers overtrædelse af forbuddet blev ikke gennemført, fordi radioen fik inddraget sin tilladelse endeligt på grund af manglende indlevering af programmer, som nævnet havde krævet.

Radio- og tv-nævnet har således i gennemsnit behandlet under en sag om året om tilskyndelse til had. Der er ingen indikationer på, at antallet af sager ville have været større, hvis der udover forbuddet mod opfordring til had havde været et forbud mod terrorisme i programvirksomheden. Der forventes derfor et tilsvarende fremtidigt niveau for antallet af sager, der skal behandles af det udvidede nævn.

Spørgsmål 12:

Vil ministeren som opfølgning på svaret på spm. 3 give eksempler på, hvilke førstegangsovertrædelser der kan medføre en frakendelse af sendetilladelsen?

Svar:

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 3 gives Radio- og tv-nævnet med lovforslaget mulighed for at inddrage en programtilladelse eller give pålæg om midlertidig eller endelig indstilling af programvirksomheden, hvis en tilladelseshaver, et registreret foretagende eller en medietjenesteudbyder i sin programvirksomhed groft eller gentagne gange har udøvet programvirksomhed, der fremmer terrorisme.

Hvilken specifik sanktion, der skal fastsættes i en konkret sag om fremme af terrorisme, afgøres af Radio- og tv-nævnet på grundlag af sagens omstændigheder. Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, må det forudsættes i lyset af den alvorlige karakter, sager om fremme af terrorisme har, at Radio- og tv-nævnet i sager om fremme af terrorvirksomhed i praksis vil vælge at inddrage sendetilladelsen eller kræve programvirksomheden midlertidigt indstillet allerede ved en førstegangsovertrædelse. Dette gælder således for alle førstegangsovertrædelser om fremme af terrorisme.

Spørgsmål 16:

Vil ministeren som opfølgning på svaret på spm. 7 redegøre for, hvordan ministeren vil sikre, at tv- og radioforetagender fremover opbevarer deres programmer, alternativt at styrelsen sikrer opbevaring, således at det kan vurderes, om gældende regler er overtrådt?

Svar:

Ifølge radio- og fjernsynsloven skal radio- og fjernsynsforetagender, der udøver programvirksomhed i henhold til loven, optage og i tre måneder opbevare alle programmer efter regler, der er fastsat af kulturministeren. Hvis et radio- og fjernsynsforetagende ikke lever op til kravet, har Radio- og tv-nævnet mulighed for at sanktionere undladelsen. Således fik Mesopotamia Broadcast A/S, der bl.a. udsender ROJ TV, i 2012 påbud om midlertidigt ophør af programvirksomheden på alle sine tv-kanaler i 2 måneder på grund af manglende optagelse og opbevaring af samtlige programmer. Tilsidesættelse af kravet om optagelse og opbevaring af alle programmer kan allerede ved førstegangsovertrædelser medføre endelig inddragelse af tilladelsen eller påbud om endelig indstilling af programvirksomheden ligesom et foretagende, der overtræder bestemmelsen, kan straffes med bøde. Nævnet har kun haft anledning til at sanktionere overtrædelse af kravet ganske få gange, og der er på den baggrund ikke planer om at skærpe reglerne om optagelse og opbevaring af programmer.

Spørgsmål 17:

Vil ministeren redegøre for, hvem der skal betale de retlige omkostninger, herunder udgifter til advokatbistand, hvor en afgørelse fra nævnet inden for den 4 ugers frist ønskes prøvet ved domstolene?

Svar:

Efter gældende ret kan en afgørelse fra Radio- og tv-nævnet indbringes for domstolene af den, som har en retlig interesse i afgørelsen. Hvis en afgørelse indbringes for domstolene, behandles sagen efter retsplejelovens regler om civile søgsmål. Det følger bl.a. af retsplejelovens bestemmelser, at den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet, eller andet fastsættes af retten.

Med lovforslaget fastsættes en særlig adgang til domstolsprøvelse af Radio- og tv-nævnets afgørelser om, hvorvidt reglerne om beskyttelse af mindreårige er overtrådt, om programmerne må anses for at tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans, eller om programmerne må anses for at fremme terrorisme. Den særlige adgang består i, at den, som har retlig interesse i afgørelsen, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende, kan begære sagen indbragt for domstolene af Radio- og tv-nævnet, og således ikke er nødt til selv at udtage stævning i sagen.

Lovforslagets bestemmelser om særlig adgang til domstolsprøvelse fastsætter imidlertid ikke regler om betaling af sagsomkostninger i de sager, der er omfattet af denne adgang. Fordelingen af sagsomkostninger vil således også i disse sager følge af retsplejelovens almindelige regler om civile søgsmål.

Spørgsmål 18:

Vil ministeren redegøre for, hvem der afholder udgifter til domstolsprøvelse såvel som betaler og udmønter kompensation for tab, såfremt Radio- og tv-nævnet taber en sag om frakendelse af sendetilladelsen ved domstolene?

Svar:

Med hensyn til spørgsmålet om afholdelse af omkostninger ved domstolsprøvelse henvises til besvarelsen af spørgsmål 17.

Radio- og fjernsynslovingen indeholder ikke særlige regler om kompensation for eventuelle økonomiske tab som følge af, at et radio- eller fjernsynsforetagendets programvirksomhed i en periode har været indstillet i medfør af en nævnsafgørelse, som efterfølgende er blevet omgjort ved domstolene. Et foretagende, som har lidt et økonomisk tab, må således gøre krav gældende efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Spørgsmål 20

Vil ministeren som opfølgning på svaret på spm. 10 forholde sig til de forskelle, der er i listerne over terrororganisationer i EU, USA og andre dele af verden, herunder hvilke organisationer, som ikke optræder på den europæiske liste, men som alligevel vil blive opfattet som terrororganisationer?

Svar

Som det fremgår af afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, omfatter udtrykket »fremmer terrorisme« realisering af og støtte til den samme form for handlinger m.v., som er kriminaliserede i straffelovens §§ 114-114 d (jf. eventuelt straffelovens § 23), og som er genstand for den udvidede medvirkensregel i straffelovens § 114 e.

Hvorvidt en bestemt organisation kan anses for en terrororganisation omfattet af straffelovens bestemmelser om terrorisme beror på en selvstændig retlig vurdering af det fremlagte bevismateriale i sagen. Det forhold, at en organisation er optaget på f.eks. EU's lister over terrororganisationer, er derfor ikke i sig selv ensbetydende med, at der er tale om en terrororganisation omfattet af straffelovens bestemmelser.

Tilsvarende vil Radio- og tv-nævnet skulle foretage en selvstændig vurdering af en eventuel overtrædelse af forbuddet mod at fremme terrorisme fastsat i medfør af de foreslåede regler i radio- og fjernsynsloven. Som det fremgår af afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og den samtidige besvarelse

se af spørgsmål 14, må det antages, at en eventuel dom i en straffesag om terrorisme vil have væsentlig betydning for nævnets afgørelse.

Spørgsmål 21:

Vil ministeren som opfølgning på svaret på spm. 10 redegøre for de sager, der har været – om så vel en person, der har importeret cigarer fra Cuba, som en kvinde, der har importeret kjoler fra Pakistan, og hvor begge har fået deres penge indefrosset fra amerikansk side, fordi amerikanerne opfattede bestillingerne som støtte til terror, og hvordan dækningen af disse og/eller lignende sager vil blive vurderet efter vedtagelsen af lovforslaget?

Svar:

Med lovforslaget indføres en udtrykkelig hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte regler om, at radio- og fjernsynsforetagenders programvirksomhed ikke på nogen måde må fremme terrorisme.

Der vil med lovforslaget ikke ske nogen begrænsning af radio- og tv-foretagenders almindelige adgang til at behandle terrorrelaterede emner og begivenheder, og lovforslaget vil således heller ikke begrænse mediernes muligheder for at dække sådanne sager, som er nævnt i spørgsmålet.

Lovforslaget angår i øvrigt ikke spørgsmålet om indefrysning af midler til finansiering af terrorisme.